[2018] 3 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ. 927

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-IV, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ

ਬਨਾਮ

ਐੱਮ/ਐੱਸ. ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਮਲਟੀ ਟੈਕ ਲਿਮਟਿਡ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6391 ਆਫ 2013)

24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018

[ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਅਭੈ ਮਨੋਹਰ ਸਪਰੇ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਕਟੌਤੀ - ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੈੱਟ ਆਫ ਲਈ ਦਾਅਵਾ - ਧਾਰਿਤ: ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਵਿਆਜ - ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਇਸ਼ੂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 - ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਟੌਤੀ - ਧਾਰਿਤ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ: ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਪੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਹਲਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਆਜ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਫਾਕਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

1. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਵੱਖਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 9][932-ਸੀ, ਈ]

2. ਸ਼ੇਅਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਕਮਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਫਾਕਨ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਾਇਆ ਵਿਆਜ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12, 13][933-ਡੀ-ਐਫ, ਜੀ]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਬੋਕਾਰੋ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ (1999) 236 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 315 (ਐਸ.ਸੀ.); ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਲਿਮਟਿਡ (2000) 243 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 2 (ਐਸ.ਸੀ.) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

(1999) 236 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 315 (ਐਸ.ਸੀ.) ਪੈਰਾ 7 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

(2000) 243 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 2 (ਐਸ.ਸੀ.) ਪੈਰਾ 11 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6391 ਆਫ਼ 2013।

2012 ਦੀ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 235 ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 18.12.2012 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

2013 ਦੀ ਸੀ. ਏ. ਨੰਬਰ 8336 ਦੇ ਨਾਲ।

ਅਰੀਜੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਰਗੀ ਖੰਨਾ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ ਲਈ), ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਮਰ ਦਵੇ, ਪੀ. ਐਸ. ਸੁਧੀਰ, ਰਿਸ਼ੀ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਨ ਮੈਥਿਊ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰੂਤੀ ਜੋਸ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2012 ਦੇ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 235 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 18.12.2012 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ') ਦੁਆਰਾ 21.10.2011

ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਲੀਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਟੀ.ਏ. ਨੰ. 1039/ਅਹਿਦ./2007 ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ.ਏ. ਨੰ. 240/ਅਹਿਦ./2008 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:-

ਏ) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ - ਮੈਸਰਜ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਮਲਟੀ ਟੈਕ ਲਿਮਟਿਡ ਮਲਟੀ-ਲੇਅਰ ਟਿਊਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1999-2000 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, 2000-2001 ਅਤੇ 2001-2002। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 2000-2001 ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 20,00,59,650/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 31.03.2003 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 27,61,14,254/- ਰੁਪਏ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 16.12.2004 ਨੂੰ ਆਈ.ਟੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1481/ਅਹਿਦ./2004 ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 1685/ਅਹਿਦ./2004 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ 16.12.2004 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ 29.12.2004 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 17,30,88,691/- ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਆਈ.ਟੀ.ਏ.ਟੀ.') ਦੀ ਧਾਰਾ 240(ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸਨੂੰ 20,00,59,650/- ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਬੀ) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 09.01.2006 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਗਣਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 21.03.2006 ਨੂੰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 20,66,29,165/- ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ।

(ਸੀ) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ 21.03.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ

1,71,30,212/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸੀਆਈਟੀ (ਏ) ਏਸੀਆਈਟੀਸੀ 8/74/2006-2007 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। 05.01.2007 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. (ਅਪੀਲਾਂ) ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

(ਡੀ) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਆਈਟੀ (ਅਪੀਲਾਂ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਰਾਸ-ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ, 21.10.2011 ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, 1,71,30,212 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

(ਈ) ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਮਾਲੀਆ ਨੇ 2012 ਦੇ ਆਈਟੀਏ ਨੰਬਰ 235 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, 18.12.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

(ਐੱਫ) 18.12.2012 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ।

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨੁਕਤੇ:-

4. ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਆਮਦਨ ਹੈ?

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ:-

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 26.07.2011 ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 315 ਆਫ 2010 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਪਨਾਮਾ ਪੈਟਰੋਕੈਮ ਲਿਮਟਿਡ। ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਘੱਟ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੁਪਏ

ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। 9,81,541/- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਹਰਜਾਨੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹਰਜਾਨੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ।

7. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ (1999) 236 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 315 (ਐਸ.ਸੀ.) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਬੋਕਾਰੋ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਚਰਚਾ:-

8. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ 1,71,30,202/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਆਜ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44 ਏਬੀ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਟੈਕਸ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਰਨਲ 13(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸੈੱਟ ਆਫ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 11.03.2003 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੰਬਰ 7 ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਗਏ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਕਮਾ ਲਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦੀ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ,

ਇਹ ਪਛਾਣਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਐਫ.ਡੀ.ਆਰ. 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਆਜ ਦੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਆਮਦਨ ਦੀ ਅਸਲ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਵੱਖਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਕ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਕ ਕਿਵੇਂ ਪਾਵੇਗਾ। ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ।

10. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੋਕਾਰੋ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਟੀਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਜੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਡਵਾਂਸ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਆਮਦਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਪੱਥਰਾਂ 'ਤੇ ਰਾਇਲਟੀ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਕਮਾਇਆ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਰਕਮਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ, ਰਕਮਾਂ ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਸਨ।

11. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬੋਕਾਰੋ ਸਟੀਲ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਲ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਲਿਮਟਿਡ (2000) 243 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 2 (ਐਸ.ਸੀ.) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ

ਪੱਤਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ 'ਤੇ, ਇਸਨੇ ਵਿਆਜ ਕਮਾਇਆ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਜੋ ਵਿਹਲਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਵਿਆਜ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਸੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

12. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਆਮ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਪੈਸਾ ਵਿਹਲਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਆਜ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਫਾਕਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਰਕਮ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਕਮਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ਼ ਇਤਫਾਕਨ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਆਜ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰ ਇਸ਼ੂ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਖਰਚੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਡਜਸਟੇਬਲ ਸੀ।

13. ਅੱਗੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 21.10.2011 ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਆਮਦਨ ਜਨਤਕ ਇਸ਼ੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ